

JULKAISTU NUMEROSSA [3/2021](#)

PÄÄKIRJOITUKSET

Kaasua – ei jarrua

Eija Pelkonen / Kirjoitettu 31.8.2021 / Julkaistu 17.9.2021

Koronapandemia on ollut läsnä työssämme ja elämässämme jo puolitoista vuotta päivittäin, joillain tunneittain, joillain jopa ympäri vuorokauden. Puheenaiheena se näyttää pysyvän edelleen ja pidempään kuin kukaan ehkä jaksaisi tai haluaisi.

Kaikesta kuitenkin opitaan. Koronastakin. Uusi, ennen kokematon tilanne on pakottanut meidät arvioimaan, muuttamaan ja kehittämään toimintatapojamme nopeasti. Näin olemme tehneet yksilöinä, perheinä, yhteisöinä, organisaatioina, valtioina ja valtioiden yhteistyönä.

Kovassa paineessa ja pakkotilanteessa fokus on kohdistettava nopeasti oikeisiin asioihin ja päämääriin, lillukan varsista keskusteluun ei ole aikaa. Lääkealallakin on tehty nopeita liikkeitä ja ratkaisuja, joilla on varmistettu lääkkeiden saatavuutta ja väestön puolustautumista tautia vastaan. Poikkeuksellinen tilanne on pakottanut etsimään ja löytämään ratkaisuja, jotka aiemmin ovat tuntuneet kaukaisilta, vaikeilta tai jopa mahdottomilta.

Avaimina onnistuneisiin korjaus- ja kehittämisliikkeisiin lääkealalla ovat olleet vahva asiantuntemus, ketterä reagointi sekä hyvä yhteistyö. Näillä pelimerkeillä syntyy valmiita, toteuttamiskelpoisia ja käytäntöön saatettuja uudistuksia, jos yhteinen tahtotila on olemassa.

Keskellä pandemiaa käynnistetty lääkeasioiden uudistuskin on pääsemässä hyvään vauhtiin sosiaali- ja terveysministeriön koordinoimana. Ja hyvä niin! Uudistuksen tavoitteet - kustannustehokkuus, rationaalinen lääkehoito, palveluiden sujuvuus, saatavuus ja saavutettavuus - ovat olleet esillä jo riittävän

pitkään samoin tai hiukan erilaisin sanoituksin lukuisissa selvityksissä ja suunnitelmissa.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi onkin syytä painaa nyt kaasua pohjaan pandemiatoimistamme tutulla määrätietoisuudella ja vauhdilla. Kaikki edellytykset kertyneen kehittämisvelan nopeutettuun lyhentämiseen ovat olemassa eikä vähiten sen vuoksi, että sote-uudistus nytkähti merkittävästi eteenpäin kesäkuussa ja paalutti siten maaperää, jolle uusiutuvaa lääkealaa rakennetaan.

Vaikka peruutuspeiliin ei ole enää syytä tuijottaa, muutoin peiliin vilkaiseminen kannattaa. Mitä olemme kukin omissa rooleissamme tehneet oikein? Miten innovatiiviset ratkaisut, jotka vielä hetki sitten tuntuivat ehkä utopialta, on nyt saatu osaksi normaalia toimintaamme vakauttamaan lääkehuollon toimivuutta keskellä kriisiä?

Fimea on omaa peiliinkatsomisprosessiaan käynyt läpi muun muassa osana strategiatyötään. Sen lisäksi, että Fimea osallistuu kansallisesti ohjattuun lääkeasioiden tietopohjan ja -tuotannon kehittämistyöhön, Fimeassa uudistetaan ja kehitetään omaa tietotuotantoa ja omia tietovarantoja, jotta ne saataisiin lääkealan ja terveydenhuollon käyttöön entistä tehokkaammin ja ketterämmin. Muun muassa tätä aihetta käsitellään tässä apteekkitoiminnan kehittämiseen pureutuvassa teemanumerossa. Teemaa käsitellään niin asiakasrajapinnan toiminnan näkökulmasta kuin koko järjestelmän toiminnan kehittämiseen ja siihen liittyviin selvityksiin keskittyen.

Haastan sinut nyt pohtimaan, mikä olisi se kaikkein innovatiivisin ja tärkein kehitysaskel, joka lääkealan tulisi nyt ottaa? Äläkä kuoppaa yhtään ajatusta sen takia, että idea tuntuu mahdottomalta. Kuten olemme nähneet, uutta syntyy nopeasti, mahdottoman tekemiseen menee pieni hetki!

Eija Pelkonen

Ylijohtaja, Fimea

Tilaa

LISÄÄ AIHEESTA

[Tiedolla järkevään lääkkeiden käyttöön](#)